

Gunita Lagzdina

PAREIZS
LAIKS

Gunita Lagzdiņa

PAREIZS
LAIKS

821.174-31

La 229

Natālijas Kugajevskas vāka dizains

Vāka noformējumā izmantoti attēli no © agsandrew/depositphotos.com

Autores foto © Līga Ansons

Gunita Lagzdiņa

PAREIZS LAIKS

Apgāda vadītāja *Vija Kilbloka*

Projekta vadītāja un redaktore *Bārbala Simsons*

Korektore *Andžela Berķe, Ilona Burka*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,

Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4296.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana

vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.

Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Gunita Lagzdiņa, 2022

© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2022

ISBN 978-9934-31-364-6

1

– Suka, spogulis, eļļa un naktskreklis! Suka, spogulis, eļļa un naktskreklis! – noāvusi ziemas zābakus un vērdamās apkārt svešajā, tomēr tik savādi pazīstamajā priekšnama iekārtojumā, es pie sevis klusiņām skaitīju, lai neaizmirstu atlikušās lietas no saraksta, ko māsa bija nosaukusi atvadoties.

Kaut nu viņai viss būtu labi, kaut ārstiem šoreiz izdotos, prātā paralēli tinās cits domu pavediens, uzstājīgi lūgdamies un pat paģērēdams, ka pēc visa pārdzīvotā Gundega ir pelnījusi būt laimīga. Beidzot tak kādam tam tur augšā vajadzētu uzklausīt arī manas māsas dedzīgāko lūgšanu, nevis sūtīt pārbaudījumus vienpakaļotram. Drūvējoties neapzināti palūkojos griestos, it kā cauri tiem šis “kāds” varētu sajust manu pārmetošo skatienu.

Tikai! Šo! Vienu! Vēlēšanos! Visu pārējo mana mazā māšele jau dabūjusi. Lielisku vīru, kuram galva un rokas atrodas īstajās vietās. Greznu divstāvu māju gleznainā vietā vien nieka divdesmit minūšu brauciena attālumā no pilsētas centra. Un nupat – savā trīsdesmitajā dzimšanas dienā – arī karmīnsarkanu minikūperīti tikko no salona. Turklāt to visu viņa panākusi nepilna gada laikā pēc izraušanās no elles. Malacīte!

– Pagaidīšu tevi ārā. Man jāpiezvana, – balss aiz muguras piepeši atsauca mani realitātē, atgādinot, ka neesmu

te ieradusies apbrīnot Goldmaņu mājokli. Sālsmaize būs jāatliek uz citu reizi. Tad, kad Gundega atgriezīsies mājās. Kad tiks laukā no slimnīcas sveika un vesela. Un, cerams, tikpat starojoša kā brīdī, kad pirms trim mēnešiem piezvanīja man uz Londonu, lai pavēstītu prieka ziņu par divām sārtām strīpiņām teststrēmelē – jau trešo reizi pēc kāzām!

Labi, ka pēc pirmajiem zaudējumiem māsa nekrita depresijā, kā droši vien darītu vairums sieviešu, un mēģināja atkal, kaut ārsti ieteica mazliet nogaidīt: ļaut ķermenim atkopties un arī emocionāli izsērot. Taču mana mazā māsa nebija no gaidītājām – viņai visu vajadzēja “tepat un tūlīt”. Par laimi, šoreiz viss solījās būt citādi. Rīta nelabumi nemocīja, un tas, māsasprāt, liecināja, ka aizmetusies sēkļiņa beidzot ieligzdojusies uz palikšanu. Arī ārstu prognozes bija optimistiskas: pēc vairākiem neveiksmīgiem mēģinājumiem ar sliktiem analīžu rādītājiem, kas beidzās ar augļa bojāeju jau pirmajās nedēļās, šoreiz viss bija normā. Un nu aiz muguras bija jau pirmais – bīstamākais – trimestris. Laiks uzelpot, tā teikt. Ak, ja vien māsa spētu nosēdēt mierā un izbaudīt procesu, nekur nekrienot pa galvu pa kaklu!

Lai gan Goldmaņi ievācās salīdzinoši nesen celtā mājā, Gundega jau uzreiz bija aktīvi ķērusies pie remontdarbiem. Virtuve neesot ierīkota parocīgi – esot tāda sajūta, it kā iepriekšējie saimnieki paši vispār ēst nebūtu gatavojuši. Arī vītņveida kāpnes esot visai nejēdzīgs risinājums mājā, kurā dzīvos bērni. Par istabu puncī birstošajam kunkulēnam nemaz nerunājot – tā esot pārāk maza, tāpēc jāizgrauj siena, lai platībai pievienotu blakus esošo telpu, kas iepriekš kalpojusi par garderobi. Un to visu Gundega cerēja paveikt dažu mēnešu laikā – līdz pavasarim, kad nu

beidzot varēšot doties pelnītā atpūtā un pēdējo grūtniecības trimestri vadīt dīkā mierā. Ha! Ja vien viņa to prastu!

Pirms dažām stundām manas māsas karstasinīgais braukšanas stils bija novedis pie vieglas sabumsīšanās uz gājēju pārejas ar priekšā pēkšņi izskrējušu velosipēdistu, acīmredzot tādu pašu nemiera garu, kurš nespēja pagaidīt, kad luksoforā iedegsies kustību atļaujošais zaļais signāls, un tesās pāri pie dzeltenā. Paldies Dievam, minikūperīša ātrums tobrīd neesot bijis pārāk liels, jo tā vadītāja bakstījās telefonā (kāds pārsteigums!), un abi negadījumā iesaistītie tika cauri vien ar izbīli. Tomēr māsas vīrs Georgs, operatīvi ieradies notikuma vietā, bija uzstājis, ka neatliekamās palīdzības dakteriem jānogādā viņa sieva slimnīcā un tur jāpatur uz novērošanu vismaz līdz rītam, lai būtu skaidrs, ka topošajai māmiņai un mazulim nekas nekaiš. Kaut nu tā būtu!

Atcerējusies, kamdēļ esmu māsas ģimenes mājā, vairāk intuīcijas vadīta, nekā zinādama, kur kas atrodas, nedroši pavēru kādas durvis, mazliet bozdamās uz Georgu, ka viņš pametis mani vienu un visu vajadzīgo nāksies meklēt pašai.

Nospiedu elektrības slēdzi un bijīgi aplaidu skatienu gaismas pielietajai telpai, kuru māsa mūsu sarunās smejojot dēvēja par savu celli. Tā bija plašākā vannasistaba, kādā man gadījies būt. Gandrīz lielāka par visu manu dzīvokli kopā ar balkonu. Grīdas, griestu, sienu un mēbeļu baltums žilbināja, bezmaz darot aklu. Pagāja labs laiciņš, līdz acis aprada ar spilgto gaismu.

Rokas iepletusi, kā kāpjot uz trausla ledus, es paspēru soli tālāk, un pēkšņi pār manām lūpām izlauzās negribēti skaļš vaids. Ahhh, svētā debess! Gundega tik tiešām tikusi

pie visa, par ko sapņo ikviena sievietē! Pat cauri biežajām vilnas zeķēm uz augšu no grīdas flīzēm jutu strāvojam siltumu un nespēju pakustēties.

Kaifs! Bauda! Ekstāze! Ommm! Kas gan var būt labāks par šo!? Varētu te tā stāvēt mūūūzīīīgiii.

Tikai tagad ievēroju, ka siena, pie kuras gozējās milzīga burbuļvanna un tai pretī – vaļēja duša ar iebūvētu lietussarga izmēra klausuli, laistās visa vienos spoguļos. Tie kopā ar glancētajām flīzēm veidoja tādu kā šaha galdiņa rakstu, desmitkārtīgi atstarojot visu telpā esošo. Arī mani. Par laimi, plaukstas lieluma spoguļattēlos nebija saskatāmas krunkas: ne tās, kas uz sejas, ne tās, kas meistarīgi slēpa manus “deviņdesmit-sešdesmit-deviņdesmit”, un es izskatījos pat tīri tā neko.

Rotaļīgi pagrozījos neskaitāmo spoguļu priekšā, aplūkodama sevi no vienas un otras puses. Smukkkk! Glauni! Karaliski!

Nevilšus acu priekšā uznira ainas, kas varētu šeit būt risinājušās starp šīs greznās pils karali un karalieni. Redzēju visapkārt degam sveces un viņus abus kailus te vidū šūpojamies iedomātas mūzikas ritmā. Tad Gundegu, klusas džakuzi dūkoņas ieaijātu, grimstam varavīkšņainā putu mākonī un Georga muskuļoto augumu stāvam pretī zem karstumā mutuļojoša ūdenskrituma (diez, cik kubus viņi aiztecina kanalizācijā? Droši vien pietiktu visai Āfrikai). Kaisles pilnām acīm vīrietis lūkojas sievietē, kura maigi ieziēpē savu tvirto ķermeni un, apakšlūpu koķeti kodīdama, ar liegām pirkstu kustībām vilina viņu pie sevis.

Georgs valšķīgi uzsmaida, aizgriež ūdenskrānu (lai kam jau tomēr rūp tie nabaga afrikāņi) un, kā šampūna

reklāmčalis seksīgi izbraukdams pirkstus caur slapjajiem matiem, tāds kūpošs un pilošs tuvojas...

“Suka!” piepeši izdzirdēju kādu sakām un sarāvos kā plīķi saņēmusi. Kaut arī sapratu, ka balss skanēja manā galvā, mulsinošā vīzija tajā pašā sekundē izšķīda kā ziepju burbulis.

Noskurinājos kā ledusaukstu dušu aiz apkakles dabūjusi un steigšus metos pie lielā spoguļa virs izlietnes, kur varēja atrasties minētais priekšmets. Jutu, ka vaigi kvēlo kā tādai nepieredzējušai zaglei, pieķertai noziegumā.

Pagrābu no platās marmorvirsmas matu suku, pilnu ar māsas blondajiem matiem, un pārलाई izmisīgu skatienu neskaitāmu pudeļu un pudelišu, ķobišu un tūbiņu klāstam. Vesels skaistumkopšanas arsenāls! Te jau bez problēmām varētu nozieķēt veselu ziloņu armiju!

Pacilāju te vienu, te otru, te trešo, līdz beidzot izcēlu kādu pudeli ar zeltainu, biezu šķidrumu iekšā. Sulīga augļa bilde uz etiķetes vēstīja, ka rokās turu granātābolu eļļu. Vai šī būtu īstā? Pārbaudīju, kas vēl rakstīts uz pudeles sāniem. Ahā, nodrošina ādas elastību un pasargā no striju veidošanās. Jā, tieši tas, ko meklēju!

Iesviedu abus priekšmetus plecu somā un negribīgi pametu spožo telpu ar silto grīdu un iztēli rosinošām vīzijām, atkal nonākdama priekšnamā. Kurp tālāk?

2

Guļamistaba noteikti ir otrajā stāvā, nospriedu un apņēmīgi devos turp, pukodamās, ka ar mantu atrašanu man droši vien veiktos labāk, ja māsasvīrs būtu izrādījis, kur kas viņu mājā atrodas.

Kuram gan tik vēlū jāzvana?

Pametu acis rokaspulkstenī. 23:32. Ak vai! Slimība! Tfu-tfu-tfu!

Splaudama pār kreiso plecu, mēģināju aizgaiņāt no prāta ciparu kombinācijas nozīmi. Kā likums – sliktām vēstīm allaž noticēju ātrāk nekā labām. Pesteļu tik man vēl tagad trūka!

Pirms kāda laika biju ievērojusi, ka pulksteņi sākuši ar mani kaut kā īpaši sarunāties. Regulāri piefiksēju to rādījumus zīmīgās kombinācijās: 02:20, 09:09, 13:13, 15:51 un tā tālāk. Sākumā nepievērsu uzmanību, jo visādiem māņiem, protams, neticēju, bet tad intereses pēc papētīju sīkāk un atklāju, ka tā ir bezmaz vesela zinātne. Numeroloģija saucas. Izrādās, katram ciparam ir sava nozīme un ietekme ne tikai dzimšanas datu kontekstā, bet pat pulksteņlaika rādījumos. Tā kā tie sāka mani burtiski vajāt, aiz gara laika iegaumēju, ko katrs nozīmē. Par to, vai tas man kā palīdzēja, nav ne jausmas. Šad tad pabrīnījos par sakritību ar reālo dzīvi, taču lielākoties laidu šos burbuļus

gar ausi. Varbūt tamdēļ arī kūlos pa dzīvi kā apdullusi, rūgušus bumbierus saēdusies spindzele.

Kāpēc svainis nevarēja zvanīt manā klātbūtnē, turpināju ērcēties. Vai nu akurāt, lai šādu sarunu nejauši noklausītos, vajadzētu pielaidi valsts noslēpumiem? Taču dzīve mani bija norūdījusi. Gan jau galā tikšu i bez viņa. Georgs noteikti ir pārāk satraucies. Droši vien pārzvanīja Gundegas vecmātei, kuru pa ceļam uz mājām bija izmisīgi centies sadabūt rokā, lai izsauktu uz slimnīcu ārpuskārtas vizītē. Svainis likās nudien norūpējies par sievas un gaidāmā bērna veselību. Kaut nu šoreiz tiem abiem briesmas nedraudētu! Nez, cik triecienu var izturēt viens jau tā tik daudz slikta pieredzējis cilvēks, pat ja radis pa dzīvi iet nesatricināmi kā tanks?

Uzkāpusi augšstāvā, vēru nākamās durvis un nemaldīgi ar pirmo minējumu, it kā reiz jau būtu šeit viesojusies, trāpīju Goldmanu pāra guļamistabā.

Atšķirībā no vannasistabas šī telpa nebija nedz tik plaša, nedz spoža. Griestu lampas nebija vispār, tās vietā pēc slēdža nospiešanas vairākās vietās – uz kumodes, palodzēm un virs gultas – iedegās miniatūras naktslampiņas dzeltenīgi oranžiem abažūriem, radīdamas pieklusinātu, romantisku atmosfēru. Grīdu pa visu perimetru sedza biezumbiezs paklājs, ļaujot pēdām iegrimt kā samtainās pludmales smiltīs, savukārt plato laulības gultu klāja neticami mīksta un maiga, visticamāk – kamieļvilnas sega, kas tā vien aicināja savos apskāvienos, solot brīnišķīgi saldu miegu.

Ne bez pārsteiguma konstatēju, ka istabā nav televizora, kas ir visai ierasta parādība daudzās mājās. Bet – nujā, šī nama saimnieki ir precējušies vien pusgadu, tad

jau guļamistaba biežāk tiek izmantota citām izklaidēm. Un mana iztēle jau atkal sāka uzburt pavedinošas ainas...

Nopurinājos, lai tās aizgaiņātu, un nevilšus pacēlu skatienu uz augšu.

Džizes!

Tur virs gultas no sudrabota ovāla pie griestiem man pretī raudzījās izbiedētas acis, kas piederēja pundurīgai būtnei biezā, stepētā jakā. Tā līdzinājās ne vairs šmaugai lapsenei, kura tikko bija grozījusies vannasistabas miniatūrajos atpulgos, bet gan cīsiņa ādā iemauktai sardelei un apsūdoši atgādināja, ka esmu ielauzusies svešā teritorijā.

Vēlreiz noskurinājusies, aši piegāju pie gultas un pavēru naktsskapīša vienīgo atvilktni, kurā Gundega teicās turam savu dārgumu lādi ar kosmētiku. Nemitīgi uzmanīt savu izskatu bija māsas vājība kopš bērnības; laikam jau tas attiecās arī uz šī nama iepriekšējo saimnieci, ja reiz visur teju visās virsmās varēja spoguļoties; taisni brīnums, ka gultas pārklājs nav folijas sega!

Jā, te nu tas bija – paprāvs šķirstiņš ar atlokāmu realitātes projektoru. Nemaz nebrīnītos, ja, to paceļot, atskanētu: “Spogulīt, spogulīt, saki man tā...”

Liekam somā!

Kas tālāk? Naktskreklis!

Pēc māsas norādēm pacēlu spilvenu un zem tā ieraudzīju melnu mežģiņu murskuli. Nē, nu gan! Sataisījusies slimnīcas medpersonālu valdzināt, tādā paskatā defilējot pa garajiem gaitenīem kā modele uz skatuves mēles? Cik man zināms, grūtnieču un dzemdētāju nodaļās vīrieškārtas ārsti baigi bieži negadās. Bet laikam jau nevajag barus, pietiek ar vienu, lai visas brunču īpašnieces izturētos citādi. Nu un, ka ārsts? Vecis paliek vecis, tā teikt. Cita

izskaidrojuma, kāpēc Gundegai ievajadzējies veselības aprūpes iestādei tik neatbilstošu ietērpu, man nebija.

Satvēru gaisīgo mākonī divos pirkstos un jau grasījos to pievienot pārējām lietām no saraksta, kad zīdainais audums izslīdēja un, izritinājies kā ūdrs saulītē, nometa gultā pabiezu kladi cietos ādas vākos. Acīmredzot tā tikusi rūpīgi ietīta naktskreklā, lai nevienam nerastos kārdinājums to pašķirstīt, ja nejauši gadītos aizmirst uz naktsskapīša. Atcerējos, ka Gundega rakstīja dienasgrāmatu jau bērnībā, turpināja pusaudža gados un, izskatījās, šo nodarbi nav atmetusi vēl šobaltdien.

Kārdinājums ielūkoties, ko mazā māsa uztic savai iedomu draudzenei, bija diezgan liels, tomēr apņēmos turēt sevi rokās. Galu galā šobrīd mūsu attiecības bija uzlabojušās, šķita, ka par sīkās dienām un nedienām esmu visai labi informēta, kaut sirdi kratījušas viena otrai nebijām jau krietnu laiku.

Noliecoties pēc nokritušā dārguma, skatiens nevilšus aizķērās pie kricelīgā rokrakstā uzšņāptiem vārdiem: “Man liekas, ka viņš mani krāpj!”

Opā! Augums pēkšņi pielija ar neizskaidrojamu smagumu, un es noslīgu uz ceļiem pie gultas, pievilkdama nodevīgā paziņojuma vēstnesi tuvāk. Ko tādu vienkārši nespēju izlikties neredzējusi un ignorēt.

Ieraksts bija tapis vien pirms pāris dienām – ceturtajā decembrī. Gundega aprakstījusi savu strīdu ar Georgu, kurš kategoriski atteicies pavadīt sievu šopingā uz Berlīni. Pirmssvētku laikā esot daudz darba, turklāt viņam pašam jau tuvākajās dienās būšot jādodas gandrīz nedēļu ilgā komandējumā uz vairākām valstīm. Zinot to, cik ļoti svainis neieredz lidošanu un iepirkšanos, vēlme izvairīties

no abām šīm nodarbēm man šķita visai saprotama. Galu galā darbus atlikt nevarēja, izpriecās braucienus gan, vai nav tiesa? Taču iemesls Gundegas secinājumam, ka viņas vīram ir cita sieviete, no dienasgrāmatas ieraksta noprotams nebija.

Droši vien māsai hormoni trako, nospriedu, pārcilādama prātā dažu mēnešu laikā par svaini uzkrātos iespaidus. Lai gan bijām redzējušies vien dažas reizes (abu kāzās maijā, mūsu tēta bērēs augustā un pirms pāris nedēļām Gundegas dzimšanas dienā, kas tika svinēta šikā viesu namā, aiz loga plosoties vētrai), man šķita, ka Georgs savu sievu burtiski dievina: katru vēlēšanos nolasīja no acīm, atbalstīja sērās, kad nomira tētis, un bija līdzās kā viņas stiprā klints, kad jau otrā grūtniecība beidzās ar neveiksmi. Par dāsnām dāvanām svētkos un ikdienā nemaz nerunājot. Neizskatījās, ka Georgs būtu krāpnieka tips, citādi taču nebūtu piekritis precēties vien dažus mēnešus pēc iepazīšanās. Tādi sprukstiņi ir pārāk pieķērušies brīvībai, lai kā tauriņi varētu laidelēties no viena zieda pie nākamā, neriskējot atrauties ar slapju airi no greizsirdīgas laulenes.

Nē, neticu, ka Georgs Gundegu krāptu, domās sarunājos ar sevi un nolēmu, ka būs kaut kā jāpajautā māsai pašai. Taču tā, lai nerastos aizdomas, ka esmu ielūkojusies viņas privātajos pierakstos. Un, protams, jāpavēro svainis. Tagad, kad dzīvoju ar viņiem vienā valstī, turklāt pārdesmit kilometru tuvumā, tiksimies biežāk un man būs vairāk iespēju paspiegot.

Nepieļaušu, ka manu mazo māšeli kāds atkal sāpinātu! Nebiju blakus, kad viņai to vajadzēja visvairāk, toties tagad būšu. Mani klejojumi, mētājoties apkārt pa

pasauli, ir beigušies. Beidzot gribas savu juntu virs galvas un normālu (!) ģimeni. Kā Gundegai. Es taču arī būtu to pelnījusi, vai ne?